Regionledningskontoret

2024-08-13

Dnr: RÖ 2024/4029

Region Stockholm
registrator.rlk@regionstockholm.se
Ert dnr: RS 2024-0344

Yttrande över samrådsremiss "Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen"

Region Östergötland har getts möjlighet att yttra sig över samrådsversion av "Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen". Region Östergötland tackar för möjligheten att lämna yttrande över samrådsremissen.

Region Östergötlands yttrande har samrådts med Linköpings, Mjölby, Motala och Norrköpings kommun.

Bakgrund

Förslag till Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen är både en regional utvecklingsstrategi, RUS, i enlighet med lagen om regionalt utvecklingsansvar (SFS 2010:630) och en regionplan i enlighet med plan- och bygglagen (SFS 2010:900) och är upprättad med stöd i dessa lagar.

Utvecklingsplanen är vägledande och står för regional samordning i frågor som gäller mark- och vattenanvändning respektive lokalisering av bebyggelse och byggnadsverk som har betydelse för regionens fortsatta utveckling. Den fungerar också som en gemensam plattform för samverkan med de omkringliggande regionerna i östra Mellansverige (ÖMS) och är en utgångspunkt i både den statliga och den regionala planeringen av transportinfrastruktur.

Stockholmsregionen har en vision om att vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i. Visionen konkretiseras i tre övergripande mål för regionens utveckling:

- En jämlik, trygg och inkluderande region med god livsmiljö
- En ledande kunskaps- och tillväxtregion
- En tillgänglig och robust region utan klimatpåverkande utsläpp

De övergripande målen beskriver ett önskvärt läge år 2060 och tydliggör utvecklingsplanens förhållande och bidrag till hållbar utveckling. Till varje övergripande mål föreslås ett antal mål som förtydligar ambitionen och viljeinriktningen för Stockholmsregionens utveckling. Målen har tidsperspektivet 2040. För respektive övergripande mål föreslås även ett antal prioriteringar som kortfattat beskriver vad Stockholmsregionens aktörer behöver göra för att uppfylla visionen och nå målen.

Region Östergötlands synpunkter

Övergripande synpunkter

Region Östergötland vill inledningsvis framföra att förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen är föredömligt kort och lätt att ta till sig. Utvecklingsplanen innehåller och lyfter fram relevanta värden i både de övergripande målen och efterföljande delmål och prioriteringar för utvecklingen av Stockholmsregionen vilket är berömvärt.

Region Östergötland välkomnar strategins vision om att Storstockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i. Visionen ger en tydlig riktning om var Stockholmsregionen vill vara år 2060. Region Östergötland ser att utvecklingen i Östergötland och Storstockholm har ett ömsesidigt beroende och att Östergötland kan bidra till att uppfylla visionen. Region Östergötland uppfattar dock att utvecklingsplanen för Stockholmsregionen i vissa delar endast ger en nulägesbild över redan beslutade investeringar och inte en bild av vilka insatser och åtgärder som behövs för att visionen ska uppnås. En regionplan behöver vara framåtsyftande och ta höjd för den utveckling som eftersträvas.

Region Östergötland saknar ett mellanregionalt perspektiv och det arbete som sker inom östra Mellansverige. Uppföljningen av rapporten ÖMS 2050 – samverkan kring planering i östra Mellansverige visar tydligt på vilka effekter som det storregionala planeringssamarbetet har medfört, exempelvis regionförstoring där lokala arbetsmarknadsregioner har växt samman och blivit färre. Integrerade bostads- och arbetsmarknader är resultat av långsiktigt arbete kring storregionala frågor som infrastruktur, trafikering med mera.

Den övergripande och strukturerande planeringen behöver förhålla sig till andra geografiska områden än de administrativa gränserna. De utmaningar som Region Stockholm lyfter i Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen vinner på att ses i ett storregionalt sammanhang, och samarbetet i östra Mellansverige kan bidra till att stärka Stockholmsregionen.

Regional utvecklingsplan

Ny regional utvecklingsplan utgör grund för den regionala samordningen i frågor som har betydelse för Stockholmsregionens utveckling. Region Östergötland önskar framföra att det kan finnas anledning att se över antalet prioriteringar men också formuleringen av dessa för att få spets i efterföljande arbete.

Storregionala frågor

Samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen skulle vinna på att kompletteras med ett kapitel om storregionala och mellanregionala frågor som är av vikt för utvecklingen i Storstockholm och östra Mellansverige. Region Östergötland anser att det även fortsättningsvis finns behov av att stärka de funktionella sambanden mellan nodstäder i östra Mellansverige för ett bättre nyttjande av resurser, ökad helhetssyn och en konkurrenskraftig region. I Utvecklingsstrategi för Östergötland samt i Rumslig strategi för Östergötland betonas vikten av stärkt koppling till Stockholm men också fortsatt utveckling av internationella, nationella och storregionala kopplingarna för ökad tillgänglighet

samt ökat utbyte mellan nodstäderna i östra Mellansverige. Det vore bra om även Region Stockholm lyfter vilka kopplingar och funktionella samband som är av värde för Stockholmsregionens utveckling samt vilka värden som finns med mellanregionala frågor och samarbeten.

Region Östergötland noterar att Region Stockholm i förslag till strukturkarta Stockholms län 2060 inte gör någon åtskillnad mellan Stockholmsregionens regionala stadskärnor. I storregionala sammanhang har det i illustrationer, bland annat i den rumsliga inriktningen för östra Mellansverige, ofta gjorts en skillnad i dignitet mellan Stockholmsregionens olika regionala stadskärnor. För Östergötland har Stockholms centrala delar och Flemingsberg viktiga funktioner som målpunkter ur ett arbetsmarknadsperspektiv och Arlanda som nod för internationellt utbyte.

Transportinfrastruktur

Region Östergötland och Region Stockholm samarbetar kring storregional infrastruktur inom ramen för infrastruktursamarbetet En bättre sits. Ostlänken till Stockholm är Östergötlands primära storregionala prioritering gällande infrastruktur, som också prioriteras inom En bättre sits. Region Östergötland ser att Ostlänken bör omnämnas under beslutade objekt på sidan 63, ”Det regionala spårsystemet”. Ostlänken kommer innebära att järnvägskapaciteten ökar för person- och godstransporter i Stockholm – Mälardalsregionen. Restidsförkortnigen som Ostlänken innebär kommer underlätta pendling och stärka Östergötland och Stockholms arbetsmarknader, men också bostadsmarknader.

Infrastrukturen till, och framkomligheten i, Stockholm och de regionala och storregionala målpunkterna är av stor vikt för att knyta Östergötland till Stockholm. Det gäller även för de storregionala bytespunkterna och dess funktionalitet, för att underlätta och göra resandet smidigt och enkelt.

Region Östergötland instämmer i Region Stockholms konstaterande av behovet av nya järnväg söderut till kontinenten. Kapaciteten behöver stärkas med nya spår för att möta ökade godstransporter på järnväg och ökade önskemål om personresor med tåg. För Sveriges, och Stockholms konkurrenskraft, behöver nya järnvägsspår tillkomma.

Fortsättning

Region Östergötland ser fram emot en fortsatt dialog inom befintliga samarbeten som En bättre sits (EBS) och arbetsgrupp östra Mellansverige.

[redacted]

Beslutet expedieras till:
Region Stockholm
registrator.rlk@regionstockholm.se